

*In the evening the Gze
 On the Cape of Good Hope
 full of women in jeans
 On the balcony of a small plane
 A chest of drawers
 Soberly belonging*



Hanneke Eggels

Nieuwsbrief Hanneke Eggels –januari 2021

Een gedicht voor de Zuid-Afrikaanse kunstenaar William Kentridge



“Dear Hanneke,

Thank you very much for the poem which received and read with pleasure. It is a lovely sideways look at the work, seeing different connections and finding different meanings. This is what I hoped in making the work – that people will construct their own possible procession. Thank you for your salute. “

w.g. William Kentridge 23 July 2015
Johannesburg, South Africa.

foto: Hard Talk on the unnaturalness of apartheid. Zeinab Badawi is in Johannesburg, talking to the renowned artist William Kentridge.

If we ever get to heaven

To William Kentridge

megaphone slaves dance
 along with skeletons
 in strange wars black
 as fuel for peace
 that never happens
 while everything is
 happening mister
 president sleeps on
 as shadow puppets
 with no strings attached
 struggle to be brave kings
 we refuse to throw
 palm leaves at all
 in power and what
 you see in Plato's cave
 is a show of dark sorrow
 or purple dancers in a blues
 alley of the sky city hall

©Hanneke Eggels

in: Nice. (Ne.-Eng.) Gedichten over mensenrechten. Cour de Culture 2017. ISBN 9789491206092.

De Zuid-Afrikaan William Kentridge (Johannesburg, 1955) verhoudt zich als geëngageerd kunstenaar tot mensenrechten. “Hoe heeft Zuid-Afrika’s moeilijke, gewelddadige en racistische verleden zijn werk beïnvloed?” Dat was dan ook het onderwerp van BBC Hard Talk. Hij is bekend geworden door zijn bijzondere animatiefilms en ruimtevullende installaties, opgebouwd uit film, geluid, muziek, tekeningen en objecten. Ik zag in 2015 ‘More Sweetly Play the Dance, een 45 meter lange filminstallatie. NPO2 Kunstuur zond ook een uitstekende documentaire uit over Kentridge’s werk die een beeld geeft van zijn actuele mondiale poëtica en van zijn atelier in Johannesburg. Het inspireerde mij tot een gedicht. William Kentridge schreef meteen terug en op tv zag ik mijn bundel ‘NICE’ liggen die hij aan het lezen was.



Abram de Swaan: "Knap om een politieke werkelijkheid in een poëtisch beeld te vatten"

De Apartheid van de Nederlandse literatuur

PCHoofvlaureaat Abram de Swaan schreef eerder in *Perron Nederland*: “Er is een hoge cultuur die is internationaal en reist met een kaartje, in dat wereldwijd circuit is Nederland een station. Dat is de functie en de zin van de Nederlandse taal en cultuur, dat je er de wereld mee in en uit kunt stappen. Het nut van een natie is een perron in de wereld te zijn”. Dat perspectief beaam ik. Vanaf dat Nederlandse treinstation vertrekken we in 2021 hopelijk weer met een Samsonite met onze historische canon waaraan nu een opmerkelijk onderzoek over de Nederlandse kaapvaart in 1619 kan worden toegevoegd. Zo kan de geëngageerde geschiedkundige op het world wide web met zijn wetenschappelijke diepgang als wereldburger een kritisch tegenwicht geven tegen het geweld van oppervlakkige inhoudsloze communicatie, fact checken van de modderige brei van onwetenschappelijke teksten en twitter- scheldpartijen. Daarmee zijn we echter nog niet waar we wezen willen, onze reisbestemming.





Nederlands in de wereld. De wereld van de neerlandistiek

Zelf schrijver worden

Op LinkedIn werd mijn december post over Gerard Reve 350x bekeken. Reve leeft! Daarom een anekdote. In een wit pak droeg Reve in 1966 in Noordwijkerhout bij een congres voor neerlandici voor uit 'Nader tot U'. Ik was daarbij. De SGP had kamervragen gesteld om Gerard Kornelis van het Reve – zoals hij toen nog heette – te laten vervolgen wegens godslastering. Het beroemde Ezelproces volgde. Apartheid was toen geen item in zijn werk, pedofilie ook niet, godslastering wel.

Twintig jaar later in 1985 organiseerde en begeleidde ik Reve's gastschrijverschap 'Zelf schrijver worden' - de eerste Nederlandse post-doctorale opleiding Creative Writing aan Universiteit Leiden op initiatief van K.L.Poll, de oprichter van het Cultureel Supplement van NRC Handelsblad. Ik selecteerde de post-docstudenten OKW, organiseerde zijn Albert Verweycolleges in de Leidse Pieterskerk, volgde zelf ook zijn werkgroep 'Zelf schrijver worden'. Bracht en haalde Gerard Reve wekelijks naar het station in mijn Volkswagen Golf, raakte dan telkens heftig in gesprek en gooide zijn peuken in de goot. Die gingen niet naar het Literatuurmuseum!

Geen Hard Talk

Schreven vooraf twee wetenschappers van naam aan de Universiteit Leiden over Reve's racistische uitspraken die zij 'dom en gevaarlijk' noemden, hetzelfde waardeoordeel spraken zij uit over hen die zich niet verzetten tegen Reve's uitlatingen. 'Het literaire werk en het publieke optreden van Van het Reve worden in toenemende mate gekenmerkt door uitingen van een platvloers racisme, vooral als hij schrijft over (anders) gekleurde bewoners van Nederland.'

In zijn laatste werkcollege op 3 december 1985 vroeg ik Reve om zijn opvattingen over andersgekleurde bewoners van Nederland te verduidelijken.

Veel liefs voor een moeder die zwijgend haar plicht doet...

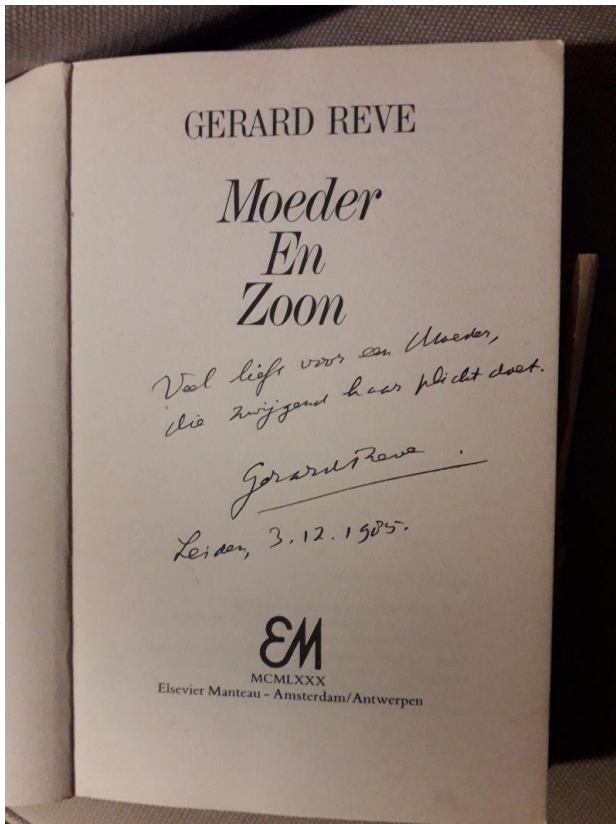
Wenste hij mij allerhartelijkst, maar ik stond op mute. Reve weigerde mij een 'Hard Talk'. Geen kritisch interview voor het Revenummer van literair tijdschrift Bzzlletin:

'Hanneke, aan jou zeg ik de waarheid, en daarmee is niemand gediend'.



Gastredacteur Reve-nummer

Lees mijn voorwoord als gastredacteur van Reve-themanummer Bzzlletin nr. 170-171. 1989.
[https://www.dbnl.org/tekst/ bzz001198901_01/ bzz001198901_01_0029.phpMet](https://www.dbnl.org/tekst/bzz001198901_01/bzz001198901_01_0029.phpMet)



Hij stuurde twee jaknikkers feilloos het bos in:

“Hij (Reve HE) hoopt dat wij niet gekomen zijn om de grote schrijver van zijn troon te stoten, want zo iets wil zijn volk niet hebben. ‘Een echt mensenstuk moet het worden. Ik heb een mooie verzameling cliché’s gemaakt voor jullie. Wat denken jullie van: Uit de schatkamers van mijn geest verrijk ik mijn volk, en daarmee, zij het indirect, de gehele mensheid.’

In : Je kunt toch om de waarheid wel lachen?

In: Literatuur Jrg. 3, 109, 1986.

Verdeel en heers

Adriaan van Dis werd in 1991 over zijn reisroman ‘In Afrika’ door mij geïnterviewd in de Buitenveldertse zaal ‘Festige’ voor een volle bak van 300 bezoekers. Zijn boek was in mei 1991 verschenen.

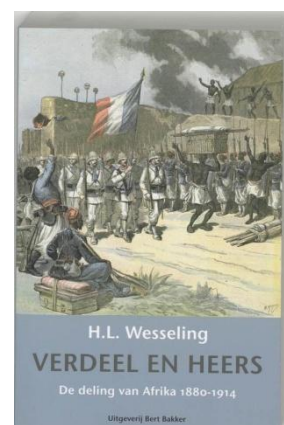
Van de Leidse historicus Wesseling was ook juist ‘Verdeel en Heers’ een lijvige studie over Afrika verschenen. Die bood mij overvloedig stof voor Hard Talk over Zuid-Afrika. Ik vroeg Van Dis: “Hoe heeft Zuid-Afrika’s moeilijke, gewelddadige en racistische verleden je werk beïnvloed?”

Het werd een gedenkwaardig gesprek dat Adriaan zich later goed wist te herinneren. Na afloop liepen wij hand in hand het grote toneel af.

Onnatuurlijke apartheid

Voor William Kentridge

Als we ooit gaan hemelen



Bhosted analytics

Website www.eggels.com

34.311 bezoekers

63.071 page views

Google zoekresultaten

'Hanneke Eggels' - 8.290.

Google zoekresultaten 'Eggels' bovenaan staat www.eggels.com die incl. alle nieuwsbrieven jaarlijks door Koninklijke Bibliotheek wordt gearchiveerd.

Maandcijfers

mijn Youtubekanaal Hanneke Eggels. klik op homepage www.eggels.com links in de marge.

Video nr 1 'Libertinage' werd 400xbezoekt. Recent zijn toegevoegd: Radio opnames NPO1 Taalstaat, NPO1 Nieuws& Co en Podcast Literature in Europe today, CKCU Universiteit Ottawa.

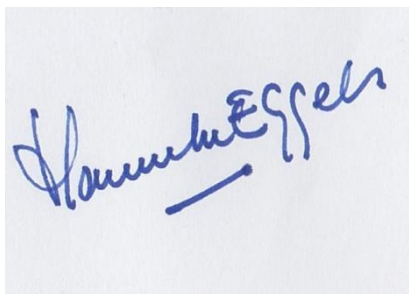
Wil je 3 jaargangen maandelijks nieuwsbrieven nalezen, klik dan op homepage www.eggels.com op 'Historisch overzicht nieuwsbrieven' links in de marge

LinkedIn post views - 1158.

Totaal bereik via nieuwsbrieven+facebook+linkedin - 1000 per maand

Kent u iemand die graag deze nieuwsbrief wil ontvangen, deel 'm dan.

Veel leesplezier!



Hanneke Eggels

